

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ประเภทการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) โดยมีการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ หรือทฤษฎีจากเอกสาร บทความทางวิชาการ ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับบทบาทของบุคลากรนิสิตนักศึกษาที่มีต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษาในหอพัก
2. ศึกษาบทบาทของบุคลากรนิสิตนักศึกษาที่มีการพัฒนานิสิตนักศึกษาในหอพัก ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัยมหิดล ศูนย์ศาลายา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน และมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ เพื่อดูสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับบทบาทของบุคลากรนิสิตนักศึกษาต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษาในหอพัก ซึ่งการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามในเรื่องที่ครอบคลุมถึงสิ่งต่อไปนี้

2.1 แบบสัมภาษณ์

2.1.1 สภาพปัจจุบันที่เกี่ยวกับบทบาทของบุคลากรนิสิตนักศึกษา ต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษาในหอพัก

2.1.2 ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวกับการพัฒนานิสิตนักศึกษา ในหอพักของบุคลากรนิสิตนักศึกษาทั้ง 6 แห่ง

2.2 แบบสอบถาม

2.2.1 ปัจจัยที่ส่งเสริมการพัฒนานิสิตนักศึกษาในหอพัก

2.2.2 แนวทางการพัฒนานิสิตนักศึกษาในหอพัก

ในการดำเนินงานเพื่อให้ได้ข้อมูลต่าง ๆ มาเป็นส่วนประกอบในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3... การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ประชากรเป็นบุคลากรนิสิตนักศึกษา ที่ปฏิบัติราชการอยู่ในมหาวิทยาลัย ทั้ง 6 แห่ง โดยแบ่งเป็น

1. ประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ บุคลากรนิสิตนักศึกษาที่ได้ทำหน้าที่ในการพัฒนาผลิตนักศึกษาในหอพักโดยตรง จำนวน 13 คน ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนบุคลากรนิสิตนักศึกษาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ จำแนกตามสถาบัน

มหาวิทยาลัย	จำนวนบุคลากรนิสิตนักศึกษา			รวม
	นักกิจการ นักศึกษา	นักแนะแนว การศึกษา และอาชีพ	นักวิชาการ ศึกษา	
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	1	1	-	2
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต	-	1	-	1
มหาวิทยาลัยมหิดล ณ ศาลายา	1	-	1	2
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน	-	3	-	3
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน	-	2	-	2
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต พระราชวังสนามจันทร์	2	1	-	3
รวม	4	8	1	13

2. ประชากรที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น

2.1 ผู้บริหาร เป็นบุคลากรที่รับผิดชอบงานกิจการนักศึกษา ตำแหน่งรองอธิการบดี ฝ่ายกิจการนิสิต/นักศึกษา ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายกิจการนิสิต/นักศึกษา และผู้อำนวยการกอง หรือเทียบเท่า จำนวน 13 คน ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถาบัน

มหาวิทยาลัย	จำนวนผู้บริหาร			รวม
	รองอธิการบดี กิจการนิสิต/ นักศึกษา	ผู้ช่วยอธิการบดี กิจการนิสิต/	ผู้อำนวยการ หรือเทียบเท่า	
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	1	-	1	2
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์				
ศูนย์รังสิต	1	-	-	1
มหาวิทยาลัยมหิดล ณ ศาลายา	-	-	2	2
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์				
บางเขน	1	1	1	3
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์				
กำแพงแสน	1	1	-	2
มหาวิทยาลัย วิทยาเขต				
พระราชวังสนามจันทร์	1	1	1	3
รวม	5	3	5	13

2.2 บุคลากรนิสิตนักศึกษา เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในงานกิจการนักศึกษา ตำแหน่งนักกิจการนักศึกษา นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ นักวิชาการศึกษา และ อาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพักหรืออนุสาสนิก จำนวน 63 คน ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนบุคลากรนิสิตนักศึกษา ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถาบัน

มหาวิทยาลัย	จำนวนบุคลากรนิสิตนักศึกษา				รวม
	นักกิจกรรม นักศึกษา	นักแนะแนว การศึกษา	นักวิชาการ ศึกษา	อ.ที่ปรึกษา หรืออาสาสมัคร	
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	10	2	-	2	14
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์					
ศูนย์รังสิต	5	1	-	2	8
มหาวิทยาลัยมหิดล ณ ศาลายา	3	1	3	-	7
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์					
บางเขน	1	15	-	-	16
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์					
กำแพงแสน	4	2	-	1	7
มหาวิทยาลัยศิลปากร					
วิทยาเขตพระราชวัง					
สนามจันทร์	7	2	-	2	11
รวม	30	23	3	7	63

กลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง เป็นนิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัยมหิดล ณ ศาลายา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน และมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จำนวน 9,848 คน ผู้วิจัยได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างมาจำนวน 1,947 คน หรือร้อยละ 20 ของจำนวนประชากรทั้งหมด ดังมีจำนวนตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถาบัน

มหาวิทยาลัย	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	1,750	350
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต	1,760	352
มหาวิทยาลัยมหิดล ณ ศาลายา	1,216	243
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน	2,060	412
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน	1,625	325
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์	1,329	265
รวม	9,848	1,947

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

- ก. แบบสัมภาษณ์
- ข. แบบสอบถาม

ก. แบบสัมภาษณ์

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสัมภาษณ์ชนิดเตรียมลักษณะคำถาม โดยครอบคลุมถึงบทบาทและปัญหาอุปสรรคในการพัฒนานิสิตนักศึกษาในหอพักของบุคลากรนิสิตนักศึกษา ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้นเอง แล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 4 ท่านตรวจสอบ แล้วจึงนำไปสัมภาษณ์บุคลากรนิสิตนักศึกษาที่ได้ปฏิบัติหน้าที่พัฒนานิสิตนักศึกษาในหอพัก ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 4 ท่าน ประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิตารัตน์ บุญชู อาจารย์ประจำและหัวหน้าภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยรองศาสตราจารย์ ดร.สำเนา ชจรศิลป์ อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน
3. รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ลินสิริ อดีตเป็นอาจารย์ประจำภาควิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

4. รองศาสตราจารย์ สุภาพรรณ โคตรจรัส อาจารย์ประจำภาควิชา
จิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข. แบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นเอง โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยและศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากบทความ เอกสาร ตำรา และ
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของบุคลากรนิสิตนักศึกษาต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษาในหอพัก โดย
นำเอาข้อมูลมาประมวลเข้าด้วยกันสร้างเป็นแบบสอบถามขึ้น แบบสอบถามดังกล่าวแบ่งเป็น
3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบ ซึ่งมีลักษณะเป็น
แบบเลือกตอบ (Check - list) มี 3 ชุด คือ สำหรับผู้บริหาร 1 ชุด สำหรับบุคลากรนิสิต
นักศึกษา 1 ชุด และ สำหรับนิสิตนักศึกษา 1 ชุด

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษาในหอพัก
มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check - list)

ตอนที่ 3 สอบถามแนวทางการพัฒนานิสิตนักศึกษาในหอพัก ตามแนว
ทฤษฎีของ ดิกสัน (Gary L. Dickson) ทั้ง 9 ด้าน ผนวกกับการพัฒนาด้านคุณธรรม และ
จริยธรรม ซึ่งปรากฏในเอกสารเกี่ยวกับการพัฒนานิสิตนักศึกษา รวมเป็น 10 ด้าน แบ่งเป็น
2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 3.1 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนานิสิต
นักศึกษาในหอพัก ทั้ง 10 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
มีตัวเลือก 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3.2 สอบถามแนวทางการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนา
นิสิตนักศึกษาในหอพักทั้ง 10 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
มีตัวเลือก 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และไม่ควรดำเนินการ

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 4 ท่าน ดึงที่ได้กล่าว
มาแล้ว ตรวจสอบความตรงในเนื้อหาและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 4 ท่าน แล้วมา
ปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่ม
ตัวอย่าง ในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จำนวน 30 คน แล้ว
นำมาหาความเที่ยง (Reliability) มีค่า 0.93 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ
ครอนบาร์ค

5. ทำผลการทดลองมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์
แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกให้กับผู้บริหาร บุคลากรนิสิตนักศึกษา และนิสิตนักศึกษา
ในมหาวิทยาลัยทั้ง 6 แห่ง ด้วยตนเอง พร้อมทั้งสัมภาษณ์บุคลากรนิสิตนักศึกษาที่ทำหน้าที่พัฒนา
นิสิตนักศึกษาในหอพัก ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม จำนวน 2,023 ฉบับ และได้รับคืน
1,775 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.62 ดังรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถาบัน

มหาวิทยาลัย	แบบสอบถามที่แจก				แบบสอบถามที่ได้รับคืน				คิดเป็นร้อยละ
	ผู้บริหาร	บุคลากร นิสิต นักศึกษา	นิสิต นักศึกษา	รวม	ผู้ บริหาร	บุคลากร นิสิต นักศึกษา	นิสิต นักศึกษา	รวม	
จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	2	14	350	366	2	2	323	337	92.07
มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์									
ศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัย	1	8	352	361	1	7	288	296	79.77
มหิดล ณ ศาลายา มหาวิทยาลัย	2	7	243	252	2	5	133	140	52.77
เกษตรศาสตร์ บางเขน	3	16	412	431	2	16	403	422	97.91
มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์									
กำแพงแสน มหาวิทยาลัย	2	7	325	334	1	6	304	311	93.11
ศิลปากร วิทยาเขต พระราชวัง สนามจันทร์	3	11	265	279	3	11	256	270	96.77
รวม	13	63	1,947	2,023	11	57	1,707	1,775	88.62

การเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยบันทึกลงในแบบฟอร์มที่กำหนด (อยู่ในภาคผนวก)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

- ก. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยการ วิเคราะห์เนื้อหา
- ข. ข้อมูลที่เกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ แล้วหาค่าร้อยละของแต่ละรายการ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
- ค. ข้อมูลที่เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานิสิตนักศึกษาในหอพัก ของบุคลากรนิสิต นักศึกษาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับค่าเฉลี่ย ผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์ในการคติน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย ได้ดังนี้

4.50 - 5.00	ถือว่า	เห็นด้วยมากที่สุด	หรือ	ควรดำเนินการมากที่สุด
3.50 - 4.49	"	เห็นด้วยมาก	หรือ	ควรดำเนินการมาก
2.50 - 3.49	"	เห็นด้วยปานกลาง	หรือ	ควรดำเนินการปานกลาง
1.50 - 2.49	"	เห็นด้วยน้อย	หรือ	ควรดำเนินการน้อย
1.00 - 1.49	"	เห็นด้วยน้อยที่สุด	หรือ	ไม่ควรดำเนินการ